

MAKRO BAKIŞ

KASIM 2025

ÖDEMELER DENGESİ

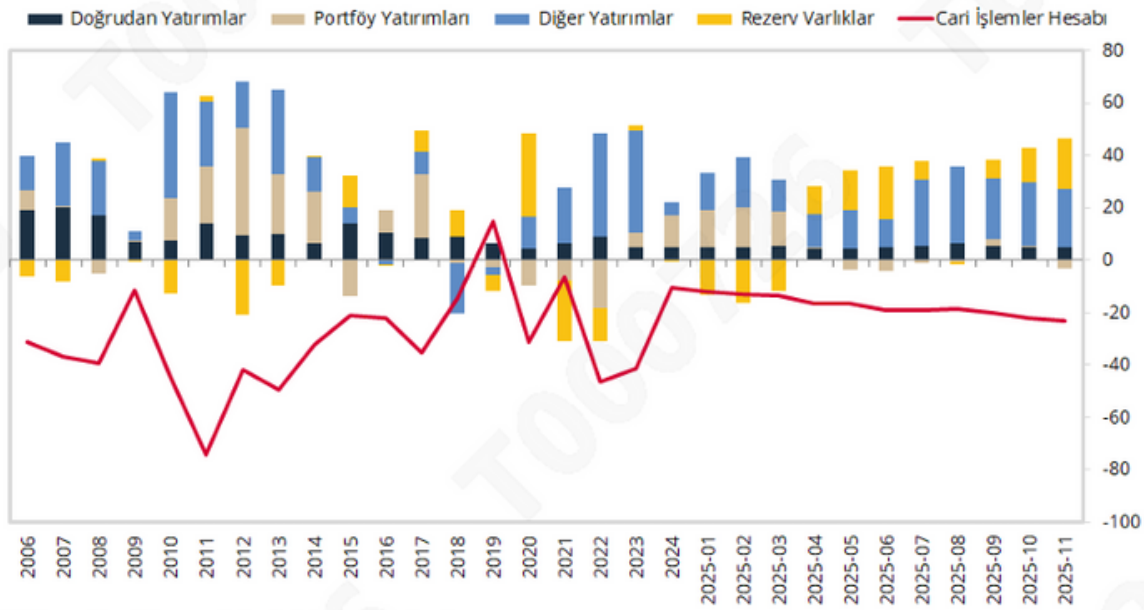

CARİ İŞLEMLER HESABI

- Kasım ayında cari işlemler hesabı 3.996 milyon ABD doları açık kaydetmiştir. Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise 2.132 milyon ABD doları fazla vermiştir. Ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı 6.385 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.
- Yıllıklandırılmış verilere göre, Kasım ayında cari açık yaklaşık 23,2 milyar ABD doları olurken, ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret dengesi de 68,4 milyar ABD doları açık vermiştir.

FİNANS HESABI

- 2025 yılı Kasım ayı yıllıklandırılmış cari açığın finansmanına net doğrudan yatırımlar 4,8 milyar ABD doları ve krediler 30,1 milyar ABD doları katkı verirken; net portföy yatırımları 3,0 milyar ABD doları, ticari krediler 1,4 milyar ABD doları, net efektif ve mevduatlar 6,5 milyar ABD doları negatif yönlü etki etmiştir.
- Merkez Bankası döviz cinsinden net rezerv azalışı 19,4 milyar ABD doları olmuştur.

Kaynak: TCMB

DEĞERLENDİRME

Cari dengede, kasım ayında 3.996 milyon dolar açık gerçekleşirken, son 1 yıl içerisinde üst üste dört ay verilen cari fazla sona ermiş oldu. Ağustos ayında 5,5 milyar dolar fazla ile tüm zamanların en yüksek aylık bazda cari fazlası verilmişti.

Böylece Ocak-Kasım dönemleri arasında cari açık 18,5 milyar dolara geriledi. Yıllıklandırılmış cari açık ise 23,2 milyar dolar, ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı da 68,4 milyar dolar oldu. Aynı dönemde hizmetler dengesi 63,3 milyar dolar fazla verirken, birincil ve ikincil gelir dengesi sırasıyla 17,8 milyar dolar ve 328 milyon dolar açık verdi.

Hizmetler dengesi kaynaklı net girişler kasım ayında 3,9 milyar dolar seviyesinde gerçekleşirken, bu kalem altında taşımacılık hizmetleri ile seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirlerin sırasıyla 1,7 milyar dolar ve 3,1 milyar dolar olduğunu görüyoruz.

Veri setini detaylı incelediğimizde, altın ve enerji hariç cari işlemler hesabının aylık 2,1 milyar dolar, Ocak - Kasım döneminde de 42,2 milyar dolar fazla verdiğini analiz ettik. Söz konusu veri 12 aylık dönemde de 44,6 milyar dolar olarak gerçekleşti. Böylece altın ve enerji hariç tutulduğunda cari işlemler hesabı üst üste yedi ay fazla vermiş oldu.

Kasım ayı cari denge beklentiler dahilinde gerçekleşirken geçtiğimiz aya kıyasla net portföy yatırımları kaleminin veriye negatif yönde katkı sağladığını görüyoruz. Portföy yatırımları alt kalemlerinde yurtdışı yerleşikler hisse senedi piyasasında satış yaparken, DİBS piyasasında alım yaptığını ifade edebiliriz. Son olarak Aralık ayı Piyasa Katılımcıları Anketine göre yıl sonu cari açık tahmininin 21,3 milyar dolar ve Orta Vadeli Programa göre de 22,6 milyar dolar olduğunu hatırlatmakta fayda görüyoruz.